

Bestuursverslag 2011

Fundament werkt voor christenen in Oost-Europa.

Donateurs en medewerkers zetten zich in voor:

- studie en bijscholing voor theologen uit Oost-Europa aan de TU-Kampen;
- cursussen voor ouderlingen en docenten;
- versterking van de Theologische Academie in Sárospatak;
- diaconale steun aan studenten en docenten;
- ondersteuning van evangelisatiewerk;
- hulp bij ouderenzorg;
- werk onder de Roma;
- deelname aan conferenties voor predikanten en ouderlingen.

Dit verslag geeft een beeld van het werk van Fundament.

Studenten in Kampen

Een kerntaak van Fundament is om studie aan de TU-Kampen mogelijk te maken voor gereformeerde predikanten uit Oost-Europa. Elk jaar zijn er twee studenten met hun gezinnen in Kampen.

Demes Tibor

Op 30 juni 2011 rondde hij zijn studie in Kampen af met zijn scriptie 'Honour the widows', n.a.v. 1 Tim. 5: 3-16. Nu werkt hij weer als predikant in Zemplinske Hradiste, Slowakije.

Hotorón Gábor en Csongor Gede

Zij gingen in juli 2011 met hun gezinnen terug naar hun eigen werkplek; de gemeenten in resp. Szeged (Hongarije) en Kolosz-

Demes Tibor

monostor (Roemenie). Daar leggen ze nog de laatste hand aan hun afstudeerscriptie.

Nieuwe 'studenten' sinds augustus 2011

Ds. Tökés Attila uit Mures, Roemenie, kwam met zijn gezin naar Kampen. Hij volgt de

familie Hotorán

familie Csongor

eenjarige master 'Missionaire gemeente' onder begeleiding van dr. Stefan Paas.

Dr. Györi István uit Sárospatak (Hongarije) studeert enkele maanden in Kampen, in verband met het werk aan zijn habilitatie (overheidseis voor professoren aan universiteiten in Oost-Europa).

Deze nieuwe 'Fundament-studenten' wonen in de Fundament-huizen aan de Werdiklaan en Fluitekruid. Daar worden ze 'opgevangen' en geholpen door de Fundament-medewerkers in Kampen.

Presbyteropleiding

In de kerken in Oost-Europa worden ouderlingen steeds belangrijker. Er ligt voor hen een grote taak op het gebied van bestuur en pastoraat. Tegelijkertijd hebben deze ouderlingen behoefte aan opleiding en vorming. Fundament draagt hierin een steen bij.

Sinds enkele jaren geeft de Academie in Sárospatak (werkplek van drs. Doedens) een tweejarige opleiding, speciaal voor ouderlingen. Vanuit het hele land volgen zij met veel inzet deze cursus. Ze komen ook van over de grenzen; het bestuur

van de Ouderlingenbond in de Sub-karpaten (Oekraïne) kon met financiële steun van Fundament aan deze cursus deelnemen.

Die bestuurders waren zo enthousiast, dat ze dit graag aan veel meer ouderlingen gunden. Helaas was er een behoorlijke

bestuur en Jaap Doedens

“hobbel”: voor de meeste deelnemers uit Oekraïne zijn de reiskosten te hoog. Ook de aanvraag van reisdocumenten zou hen op kosten jagen.

Men kwam op een eenvoudige idee. Waarom zou je met 50 mensen naar Hongarije komen als een groepje van 8 docenten naar Oekraïne kan reizen. Dit vroeg wat organisatie. Maar het resultaat is er: ouderlingen uit de Subkarpaten volgen in hun eigen omgeving een cursus. Er zijn

presbyters

docent Doedens

twee groepen van zo'n 60 deelnemers gestart, de docenten uit Sárospatak wisselen elkaar af. En het mooie is, dat ouderlingen niet alleen een cursus krijgen, maar dat ze ook collega's uit andere gemeenten ontmoeten.

Academie Sárospatak

In Sárospatak werkt drs. J.J.T. Doedens als docent aan de Theologische Academie. Dank zij de inzet van Fundament en de steun van mede-sponsors is dat mogelijk.

De Academie in Sárospatak (NO-Hongarije) is een kleine theologische opleiding die zich inzet voor bijbelgetrouw onderwijs aan toekomstige predikanten, godsdienstleraren en presbyters. Uitdagingen van de Academie is ook om goede aansluiting te houden bij het Europese universitaire onderwijs. In het totaal van dit proces heeft drs. Doedens een belangrijke rol. Hij heeft een eigen onderwijstaak. Tijdens het studiejaar van

college

Academiegebouw

dr. Györi István in Kampen nam Doedens tevens al de vakken van prof. Györi waar; een concreet bewijs van vertrouwen.

Ook zorgt hij voor het onderhouden van internationale contacten. De lijnen met de TU-Kampen en de Hogeschool Zwolle blijven zodoende kort. Mooi voorbeeld van goede contacten is de 'Apeldoorn-Sárospatak-Kampen-conferentie' voor de bijbelse vakken, die eind mei – begin juni in Sárospatak wordt georganiseerd.

De senaat van de Academie is enthousiast over het werk van Doedens. Doe-

dens heeft hij bewezen over goede wetenschappelijke en didactische kwaliteiten te beschikken. Zijn werk betekent een versterking van de gereformeerde theologie, zoals de Academie die voorstaat. Met zijn inzet voor internationale contacten geeft hij steun aan de Academie om te kunnen functioneren binnen de Europese academische wereld. Tevens spreekt Doedens vloeiend Hongaars.

De senaat wil hem daar graag houden. Men zet zich in om middelen te vinden voor een betaalde baan aan de Academie. Promotie is een formele aanstellingseisen. Doedens is momenteel bezig met een promotieonderzoek aan de TU-Kampen.

aula

Werk onder Roma

Fundament steunt, samen met DVN, een project onder Roma in Vilmány.

Vanuit het nabijgelegen dorp Göncruszka werkt een groep enthousiaste christenen

onder de Roma-bevolking in Vilmány. 80% van de bevolking van Vilmány is Roma. De leefsituatie is slecht; kindersterfte, erg jonge moeders, slechte hygiëne, erbarmelijke

woonsituatie, nauwelijks sociale en maatschappelijke vaardigheden, nauwelijks een zich verbonden weten met Christus.

Christenen in Göncruszka zien hier een taak. Ze pakken die op vanuit een centraal ge-

onderwijs

bouw midden in Vilmány: onderwijs, voorlichting, hygiëne, voeding, vorming, warmte, bescherming, evangelisatie. Werk met een christelijke visie. Het slaat aan. Het evange-

woonplek

lie komt bij jonge mensen; ze krijgen dank zij de diaconale aanpak betere zorg, vorming en zicht hun taak in gezin en samenleving.

Meisjes volgen een kookcursus en leren om met simpele ingrediënten iets goeds

klaar te maken. Uitdaging is om zelf een kookboek te schrijven. De 'Ik-Jij-groep' richt zich op dyslectische of andere op achterstand geraakte kinderen. Er is een opvanggroep voor jongeren die op straat leven en/of 'thuisgekomen' zijn uit de gevangenis. Er startte een studiebeursprogramma; een meisje dat begon in het gemeenschapshuis in Vilmány zit nu op het gymnasium in Sárospatak.

Fundament en De Verre Naasten steunen dit werk.

Voorjaar 2011 werd het gemeenschapshuis door brand onbruikbaar. De hitte van de nieuwe, door Fundament en DVN gesponsorde kachel veroorzaakte rook en smeulende balken. Een actieve brandweer ging vanaf het dak op zoek naar de vuurhaard. Resultaat was een geblust vuur en een gesloopt dak. De verzekering was bereid de kosten voor een compleet nieuw dak te betalen.

gemeenschapshuis

bouw

De aanpak van het dak bracht de projectleiding op de idee voor een grotere nokhoogte. Hierdoor zou het gebouw meer ruimte krijgen. De verzekering ging akkoord. Resultaat is een nieuw dak met daaronder extra ruimte voor twee 'lokalen' en een gespreks-/behandelkamer. Dus voor meer groepen en voor nuancering voor het werk.

De kosten van de interne verbouwing, inrichting en verwarming zijn voor rekening van de kerk van Göncruszka. Daarvoor is geld nodig.

De projectleiding kwam met een plan, een fasering van de uitvoering en een kostenraming. Er zijn vrijwilligers om dit werk te doen. Het materiaal moet wel gekocht worden; kosten ca. € 12.000,--.

Reden voor Fundament en DVN om extra hulp te bieden.

Dankdagcollecte

Onderwijs voor kwetsbare jongeren, inzet van Dankdagcollecte-project.

In de omgeving van Göncruszka (NO-Hongarije) leven veel mensen in sociale achterstand. Er is hoge werkloosheid. Er zijn problemen met alcohol en drugs. Veel kinderen zijn ziek en hebben leerproblemen. Voor hen is speciaal onderwijs nodig. Basisscholen hebben te grote klassen. Nog erger wordt dit nu basisscholen om financiële redenen moeten sluiten.

Göncruszka heeft een kleine, actieve Gereformeerde Kerk. Mensen met een warm hart voor hun medemens in nood. Christenen die zich niet leiden door vooroordelen over andere bevolkingsgroepen, zoals de Roma. Zeven jaar geleden startten ze in Vilmány een missionair/diaconaal programma. Dat

kerkje Göncruszka

werk slaat aan. Met dit succes ontstaat behoefte aan goed onderwijs voor kwetsbare jongeren vanuit een christelijke visie op mensen. Göncruszka ziet een taak en een kans. Het project "Talent" is geboren.

Het schoolgebouw in Göncruszka staat leeg, compleet met inventaris. Er is een sportterrein en een schooltuin waar kinderen kunnen leren tuinieren, of groenten verbouwen voor de keukens die de school van middageten voorziet. Een kans voor "Talent". Het gemeentebestuur stelt het gratis beschikbaar voor de duur van 99 jaar, compleet met schoonmaak en buiten-onderhoud. Men gelooft in de aanpak van "Talent" en ziet de winst ervan voor de samenleving. De "Talent-basisschool" is er voor 24 dorpen in de regio. Vanaf 2011 kon de school starten met leerlingen van 6-14 jaar.

schoolgebouw

De mensen in Göncruszka kiezen voor een blijvende inzet. Kosten die de over-

heid niet vergoedt, betalen zij uit inkomsten van de imkerij van de kerk. Het gaat dan om extra onderwijskundige inzet en materiële zorg voor de kinderen. Voor de interne verbouwing van het schoolgebouw is echter geen geld. Nodig zijn een goed verwarmingssysteem, betere wc's en aanpassing van de klaslokalen. Dank zij zelfwerkzaamheid blijven die kosten beperkt. Maar er zijn wel sponsors nodig. Fundament meldde het project aan voor de Dankdagcollecte 2011. Met succes. Zeven kerken deden mee. De totale opbrengst uit de collecten is € 5.000,-. Dit

geld is al in Göncruszka. Het bouwteam koopt er materiaal voor om het eerst noodzakelijke te doen.

lokaal

Ouderenzorg

De kerken startten in Beregszász met een christelijk verzorgingshuis voor ouderen. Een gelukkige ontwikkeling in barre tijden. Kwetsbare mensen mogen zorg ervaren. Fundament steunt dit project in de startfase.

Ouderen in Oekraïne leven vaak in elendige omstandigheden, zonder goede zorg. Binnen de Gereformeerde Kerken was het al lang de wens om voor ouderen een verzorgingshuis te starten. In Beregszász, ongeveer 100 km van de grens met Hongarije was een vervallen gebouw beschikbaar. Met veel inzet en met sponsoring is het gelukt om het gebouw totaal te renoveren.

In 2003 zou het tehuis zijn deuren openen. Echter de financiële crisis gooide roet in het eten. Tegoeden werden geblokkeerd,

gerenoveerd gebouw

de overheid gaf geen toestemming voor de start. Maar nu is het dan toch gestart. Met minimale financiële middelen en een bezetting van 15 bewoners.

Fundament steunt het tehuis financieel voor de eerste drie jaar met een bijdrage van € 4000,- per jaar. Zodoende krijgt

het de mogelijkheid het bestaansrecht te bewijzen en op zoek te gaan naar nieuwe sponsors. Voorkomen wordt ook dat de overheid het project zou overnemen. Dan zou de christelijke identiteit van het tehuis niet meer te realiseren zijn.

Intussen worden oude, hulpbehoevende mensen geholpen. En daar gaat het om.

bewoners

Conferenties

Jaarlijks organiseren kerken in Oost-Europa conferenties voor predikanten en ouderlingen. Medewerkers van Fundament zijn daar op uitnodiging bij en geven hun bijdrage.

Doel van de conferenties is theologische bezinning, nadenken over gereformeerde theologie en gemeenteopbouw. Oud-studenten, die eerder in Kampen waren, zijn dikwijls gastheer. Gespreksonderwerpen zijn: de taak van de ouderling, samenwerking tussen predikant en ouderling, aanpak van preken, 'rouw-

discussie

diensten'. Dit jaar stond de eschatologie centraal.

Deze manier van collegiale contactoefening wordt gewaardeerd. Onze GKv-kerken onderhouden geen officiële contacten met de Hongaarse Gereformeerde Kerk.

Via de conferenties is er nu broederlijk en collegiaal contact met kerken, voorgangers en andere ambtsdragers die met ons in dezelfde gereformeerde traditie staan.

Intern

PDO

Het cluster Pastorale Diaconale Ondersteuning, onderdeel van de Fundamentorganisatie, is opgeheven. Een deel van het werk is afgerond. Wat overblijft is verdeeld over de organisatie.

PDO zette zich in via mensen, middelen of geld christelijke steun te geven aan mede-christenen in Oost-Europa. Ook was PDO betrokken bij de praktische zaken rond overkomst, huisvesting en inburgering van studenten uit Oost-Europa die in Kampen studeren.

Intussen zijn er veel plaatselijke comités in Oost-Europa actief; ze hebben nu niet meer de hulp van Fundament nodig. Fundament blijft wel grotere projecten ondersteunen. Voorbeelden zijn: studenten in Kampen laten studeren, steun aan ouderlingenbonden, werk onder Roma, hulp aan studenten in Oost-Europa. Het bestuur coördineert die taken. Zo kunnen ze gewoon doorgaan.

even bijpraten

Medewerkers

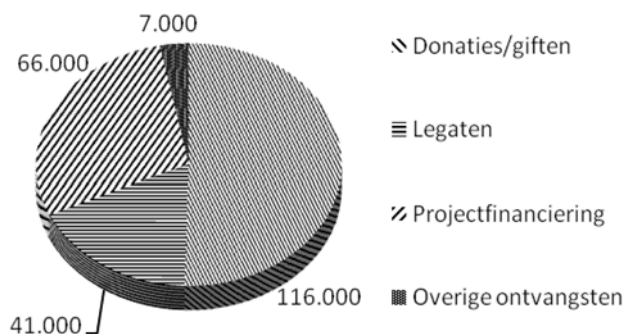
Fundament is een vrijwilligersorganisatie met betrokken mensen. Zij helpen studenten aan woonruimte in Kampen en bij het zoeken van hun weg in de Nederlandse maatschappij. Conferenties worden ondersteund, projecten op de rails gezet en onderhouden. Vier of vijf keer per jaar verschijnt de Nieuwsbrief. Tijdens de jaarlijkse medewerkersdag worden ideeën uitgewisseld, contacten versterkt, even bijgepraat.

Financiële middelen

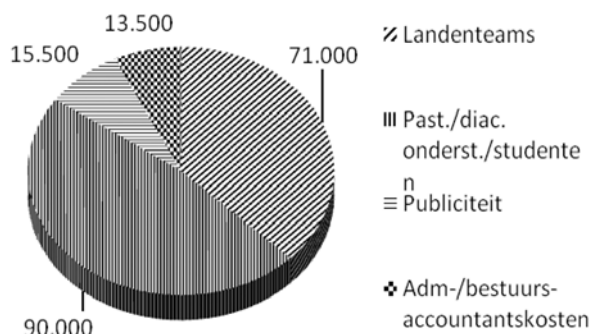
Hoewel Fundament met niet betaalde vrijwilligers werkt, kost de inzet wel geld. Giften van meelevende donateurs, legaten en projectbijdragen van instellingen maken het mogelijk dat het werk gedaan kan worden.

De ontvangsten van Fundament bestaan voor het grootste deel uit giften. In 2011 zijn er, meer dan de jaren ervoor, legaten ontvangen, in het totaal ruim € 41.000. Voor projecten wordt gezocht naar projectfinanciering. De laatste jaren bedraagt deze vorm van financiering 1/3 deel van de ontvangsten.

Mede dank zij die projectfinanciering kan Fundament de laatste jaren meer beste-

Figuur 1: baten van 2011 in euro's

Figuur 2: lasten van 2011 in euro's

den aan diverse doelen. In 2011 was 87½% van de baten beschikbaar voor projecten. Overheadkosten blijven beperkt; ze zijn de laatste drie jaren verder teruggelopen; in 2011 is minder dan 6% van de inkomsten besteed aan bestuurs-, administratie- en accountantskosten. Verder is in 2011 6½% van de inkomsten uitgegeven aan publiciteit. Door deze publicaties komt het werk in beeld bij de donateurs. Het bedrag aan publiciteit bleef de laatste drie jaren ongeveer gelijk. Saldo over 2011: het positieve saldo bedraagt € 39.000. Dit bestaat uit een nadelig saldo van € 30.000 voor Sárospatak II (de inkomsten hiervoor zijn in eerdere

jaren ontvangen), een voordelig saldo van € 28.000 omdat verschillende uitgaven zijn meegevallen en omdat sommige projectuitgaven niet in 2011 maar in een later jaar worden toegekend, en een voordelig saldo van € 41.000 vanwege ontvangen legaten. Een deel van de voor 2011 beschikbare projectgelden wordt pas in 2012 besteed. Dit komt bijvoorbeeld doordat legaten niet te voorzien zijn, en dus niet vooraf kunnen worden toegekend aan projecten. Ook is bestuursbeleid om alleen projectbijdragen over te maken als afspraken door de ontvangende partij zijn nagekomen; denk daarbij aan tussentijdse rapportages en jaarverslagen.

Colofon

Eindredactie: F. Caan, Rosenburglaan 247, 4385 KL Vlissingen
Reacties/berichten Nieuwsbrief naar:
e-mail: info@stichting-fundament.nl

Technische realisatie:
Novente vormgevers, Lunteren

Bestuur Stichting Fundament:

voorzitter: drs. A.T. Houwen
secretaris: mr. ing. F. Caan
penning-
meester: J.G. de Leeuw
lid: J.Lenting
lid: ds. H.J.J. Feenstra
lid: ds. G. Meijer

Adressen Stichting Fundament:

post: postbus 499, 8000 AL Zwolle
e-mail: info@stichting-fundament.nl
website: www.stichting-fundament.nl

Adreswijziging naar:

Administratie Fundament
Postbus 499, 8000 AL Zwolle

Informatiemateriaal opvragen:

e-mail: info@stichting-fundament.nl

Giften:

Bankrekening nr. 39 75 627
t.n.v. Stichting Fundament, Zwolle

ANBI
Fundament is een ANBI-instelling, bij de Belastingdienst bekend onder "Stichting Fundament", vestigingsplaats "Vlissingen". Giften zijn dus fiscaal aftrekbaar.

Legaten:

Indien u een legaat wilt nalaten kunt u de volgende zinsnede in een testament laten opnemen: "Ik legateer vrij van rechten en kosten aan de Stichting Fundament een bedrag € ....".

Terugblik

Het bestuur is blij dat het werk van Fundament kan doorgaan, mede dank zij de inzet van vrijwilligers en trouwe donateurs. Doel van de gezamenlijke inspanning is

historie

om onze Hongaars sprekende medechristenen in Midden- en Oost-Europa te helpen om christen te zijn in een dynamische wereld. We weten ons met elkaar verbonden in onze dienst aan God.

Fundament werkt

voor christenen in Oost-Europa

Werkt u mee?

info@stichting-fundament.nl

stichting fundament